

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Dyrekrim – oppfølging og forebygging

Kommunekonferanse Bodø 15. april 2016

Mona Holm-Ross
Mattilsynet region Midt

Dyretragedier

Et eksempel fra virkeligheten

- 20. mars 2015 – bekymringsmelding til Mattilsynet
- Tilsyn samme dag – fikk ikke komme inn i fjøset
- Tilkalte politi og kommunenes helsetjeneste – dro ut sammen – fant 92 dyr død på bås

Dyretragedier

Hva gikk galt?

- Bonden ikke psykisk syk
- Tatt over gård i 2009 fra far. Far hjalp til med drift
- Gikk over fra melkeproduksjon til kjøttproduksjon våren 2014. Far ble syk, og sluttet helt med å hjelpe til høsten 2014
- Sluttet helt å gå i fjøsen 16. desember. Stengte vannet i februar/mars.
- Bondens forklaring: «møtte veggen», «psykisk og fysisk sliten».
- Uklart hvor lenge dyrene levde, retten la til grunn at de siste døde i midten av februar.

Dyretragedier

Var det noen som reagerte?

- Ingen rutinemessig besøk av Tine, pp, avløser eller tilsyn
- Ektefelle lurte – men ble lurt av bonden
- Naboer trodde han hadde solgt dyrene
- Hadde fôr – ingen bekymring fra fôrleverandør
- Rundballer lå flere steder – vanskelig å avdekke at det ikke minket
- Vannet ble stengt av for å skjule lekkasje – skjulte aktivt spor
- Bekymringsmelding anonym – noen reagerte, men for seint.

Dyretragedier

Oppfølging

- Bonden fikk oppfølging av helsevesen
- MT bisto med opprydding – tillatelse fra FM til nedgravning
- Naboer bisto med opprydding

Kunne dette ha blitt oppdaget og forebygget?

Prosjekt: Dyretragedier i Nord-Trøndelag; forebygging og oppfølging, metodeutvikling og samhandling

- Mål:
  - Styrke sentrale parter kompetanse i arbeidet med dyretragedier i Nord-Trøndelag
  - Utvikle metoder og styrke samhandling
- Aktører:
  - Prosjekteier: Nord-Trøndelag Bondelag
  - Styringsgruppe:
    - Nord-Trøndelag Bondelag
    - Mattilsynet
    - FMNT, landbruksavdelingen
    - Norsk landbruksrådgivning

Prosjekt: Dyretragedier i Nord-Trøndelag; forebygging og oppfølging, metodeutvikling og samhandling

Innhold i prosjektet

- **1: Metodeutvikling:** Utvikle optimale arbeidsmetoder* for sentrale aktører i arbeidet med forebygging og oppfølging av dyretragedier
  - Dokumentere metodebeskrivelse for hver enkelt av aktørene
- **2: Samhandling:** Utvikle gode samhandlingsmønstre mellom sentrale aktører
  - Etablere rutiner for samarbeid og informasjonsutveksling
- **3: Kompetansespredning:** Sikre grunnlag for etablering av «beste praksis» i fylket og landet
  - Resultatrapport med vekt på «beste praksis»
  - Konkretisering av videreføringsplan

Prosjekt: Dyretragedier i Nord-Trøndelag; forebygging og oppfølging, metodeutvikling og samhandling

Forventet nytteverdi

- Bedre dyrevelferd
  - Bedre bistand til eier/driver i kritiske situasjoner
  - Bedre omdømme for næringsaktivitet med dyrehold
  - Bedre forebyggingseffekt
-
- Forventning om å klare å forebygge dyretragedier

Dyretagedier

Straff – allmennpreventiv virkning?

- **Bonden i Jøa-saken fikk 120 dagers fengsel, aktivitetsforbud 10 år, erstatning**
- **Dom anket til lagmannsretten, behandling 13. mai**

Dyretragedier

Straff – allmennpreventiv virkning

– Uforståelige og ulogiske dommer i dyremishandlingssaker

Mens mannen som tok livet av hunden sin ved drukning fikk tre måneders fengsel, fikk bonden som sultet ihjel sine 92 kyr fire måneders fengsel.

▶ SE VIDEO

Dyretagedier

Hvordan samarbeidet vi med politiet i straffesaken

- Godt grunnlag for samarbeid- kjenner hverandres arbeidsfelt fra før
- Tidlig møte i forbindelse med anmeldelsen
  - Fakta i saken
  - Hvilke vitner er aktuell – og hva bør avdekkes
  - Forberedelse av egne vitner
  - Innstilling til aktivitetsforbud etter dyrevelferdsloven
  - Liknende saker – rettspraksis fra hele landet
- Bistand før og under rettsforhandling – forarbeider, rettspraksis etc.
- Møte om anke
- Saken kommer opp for lagmannsretten 13. mai

Arbeid med dyrekrim

Sentral samarbeidsavtale mellom Mattilsynet og politiet

- Målsetting: Styrke bekjempelsen av dyrekrim – mer kunnskap om dyrevelferd i politiet og mer kunnskap om politiarbeid i Mattilsynet
- Tiltak sentralt:
  - Årlig møte på adekvat ledernivå
  - Kontaktpersoner med kontakt om overordnede spørsmål
  - Kompetanseutvikling – fagseminar hvert annet år
  - Kommunikasjon- synliggjøring, nasjonal statistikk og analyse, mediehandtering
  - Revisjon/justering av retningslinje kap. anmeldelse

Arbeid med dyrekrim

Samarbeidsavtalen

- Tiltak regionalt:

- Årlig møte mellom Regiondirektør(eller en med fullmakt)og politidistrikter i regionen – etter tur – først ute Mattilsynet
- Miljøfora som politiet innkaller til – viktig at vi deltar og melder inn saker – sett agendaen og bruk muligheten!
- Kontaktpersoner – oppstilling i liste
- Rutiner for oppfølging av anmeldelser og straffesaker
- Kompetanseutvikling – gjennomføre dersom man er enig om at det er et behov
- Kommunikasjon – samordne og håndtering av mediasaker

PiR

I går
E

Re
sakt
viktig
oppsl
hund
å oppd

Politiet skal i sa

Trønderne først ut med Dyrdyrepoliti

Trø

Oslo (NTB)
Politidire

INNENRIKS

Politiet skal i
østater finne
mulig håndt
dyrevelferds
olir opprette
opplyser Pol

Del på Facebook | Del på Twitter

14 NEM

Et prøveprosjekt med dyrepoliti skal først gjennomføres i Sør-Trøndelag, opplyser Politidirektoratet (POD).

Politiet skal i samarbeid med andre østater finne en modell for best mulig håndtering av brudd på dyrevelferdsloven. Et pilotprosjekt blir opprettet i Sør-Trøndelag, opplyser Politidirektoratet mandag.

– Vi skal etablere en arbeidsgruppe med ferdigstillede østater som skal se på hvordan vi skal håndtere brudd på dyrevelferdsloven på en bedre måte. Politiet i Sør-Trøndelag skal samarbeide med Mattilsynet, sier Astrid Kjørstad Borge, leder i Saksjon for kriminalrettsbehandling i Politidirektoratet.

LES OGSÅ: Norge får dyrepoliti

Hvordan dette skal gjennomføres i praksis er ikke klart.

Twitter League billetter

windoornet.no

170R VINTER-KAMPAJNE!

DØRER & VINDUER
sterkt reduserte priser!

Roland Schgaguler /NTB scanpix

Trøndelag, opplyser

0

EGNSKAPSKONSULENT/R...

Pilotprosjekt dyrekrim

Mål: styrke bekjempelsen av dyrevelferds kriminalitet i et samarbeid mellom politiet og Mattilsynet.

- Sett på hvordan Mattilsynet og politiet tradisjonelt har forholdt seg til hverandre (nå-situasjonen)
- Beskrevet hvordan det er ønskelig at de skal forholde seg til hverandre (ønsket situasjon)
- Prosjekt: Beskrive hvilke tiltak som må gjennomføres for å komme til ønsket situasjon.
- **Metodeutvikling for samarbeid!**

Pilotprosjekt dyrekrim

Milepæler – hva skal vi gjøre?

Nr	Dato	Tilstand/Hendelse	Status
01	01.09.15	Etablere dyrekrimgruppe (politiet) og krimteam (MT)	Gjennomført
02		Utarbeide samarbeidsrutiner mellom dyrekrimgruppe og krimteam	
03		Kartlegge kompetansebehov i begge etater	
04		Samarbeid med andre aktører	
05		Felles aksjoner og kampanjer	
06		Sikre sentral forankring av prosjektets anbefalinger	
07		Sikre implementering i det ytre apparat i begge organisasjoner	

Pilotprosjekt dyrekrim

Metodeutvikling

- **Evaluering:** Prosjektperioden utløper den 31.8 2018. Prosjektet skal gjennomføre en "midtveis" evaluering etter år 2016, med frist for innlevering av evalueringsrapport til Politidirektoratet innen 1.3. 2017. Det skal videre gjennomføres en sluttevaluering av prosjektet med frist for innlevering av sluttrapport til Politidirektoratet innen 1. 11. 2018. Evaluerings- og sluttrapport sendes også Mattilsynet via regionledelsen.
- **Avgrensning:** Enkelt saker som behandles av politiet og/eller Mattilsynet, og som ikke omfattes av dyrevelferdsloven § 37, inngår ikke som en del av selve prosjektet.
- **Altså: en metodeutvikling for samarbeid. Ikke «dyrepoliti»**
- Tilsvarende prosjekt under etablering i Rogaland

Dyrekrim – oppfølging og forebygging

Oppsummering

- Viktig med samarbeid
  - Prosjekt for å forebygge
  - Prosjekt for å sikre bedre straffehandtering og preventiv effekt
- Straff – virker det?
  - Dyretragedier
  - Forskjellige typer husdyrhold
  - Mengdeproduksjon som f.eks. fisk
- Mattilsynet: Tilsyn og virkemidler – trenger tips og samarbeid

Takk for meg

Mona Holm-Ross

Jurist / koordinator krim-team

Mona.Holm-Ross@mattilsynet.no

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

Region Midt

RD stab

Felles postmottak

Postboks 383, 2381 Brumunddal

Tel: 22 77 91 75 (dir)

Mob: 90 51 47 17

Tel: 22 40 00 00

BESØKSADRESSE

Hamnegata 22, Steinkjer

www.mattilsynet.no